

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

EU:n digi- ja datasäädösten toimeenpanon seurantaryhmä

6. Kokous 26.11.2025

Asialista

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

2. EU-asioiden ajankohtaiskatsaus

- **EU:n digipaketti ja kevään 2026 työohjelma** – *Maija Rönkä, valtioneuvoston kanslia*
- **Dataunionistrategia ja digiomnibus** - *Maria Rautavirta, liikenne- ja viestintäministeriö ja Meeri Toivanen, liikenne- ja viestintäministeriö*

3. Digikompassin tilannekatsaus - *Lotta Engdahl, liikenne- ja viestintäministeriö*

4. Digitalisaation esteiden purku – tilannekatsaus – *Olli-Pekka Rissanen, valtiovarainministeriö*

5. AI Boardin ajankohtaiskatsaus - *Maria Rautavirta, liikenne- ja viestintäministeriö + kommenttipuheenvuorot*

6. EU AI Gigafactoryt ja Euro HPC:n säädösehdotuksen neuvottelut - *Lasse Laitinen, työ- ja elinkeinoministeriö ja Petteri Kauppinen, opetus- ja kulttuuriministeriö*

7. Muut asiat

- Ehdotukset kevään 2026 kokousajoiksi: 3.3.2026 klo 13-15 ja 28.5.2026 klo 13-15

8. Kokouksen päättäminen

2. EU:n digipaketti ja kevään 2026 työohjelma

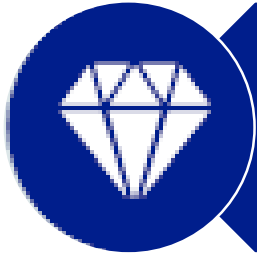
Maija Rönkä, valtioneuvoston kanslia

2. Dataunionistrategia ja digiomnibus

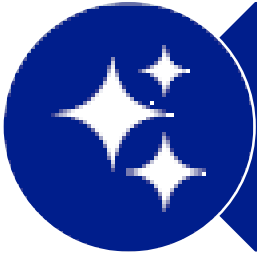
**Maria Rautavirta, liikenne- ja viestintäministeriö ja
Meeri Toivanen, liikenne- ja viestintäministeriö**

Suomen ajamat tavoitteet Data Union Strategiassa:

Yksinkertaistaminen

Vähentää hallinnollista taakkaa tehostamalla datanhallintaa

Data tekoälylle

Kannustaa kehittämään kysyntälähtöisiä liiketoimintamalleja tekoälyn hyödyntämiseksi.

Datan kansainvälinen ulottuvuus

Mahdollistaa turvallinen ja tehokas datan liikkuminen rajojen yli.

Data Union -strategian tausta ja tavoitteet

- **Tavoite:** Vahvistaa EU:n kilpailukykyä tekoälyn ja datavetoisen talouden kehityksessä
- **Lähtökohdat – 3 keskeistä haastetta:**
 - **Datan niukkuus** ja kasvava tarve korkealaatuisille dataseteille
 - **Lainsäädännön pirstaleisuus** ja oikeudellinen epäselvyys
 - **Geopoliittinen kilpailu** ja datan rooli strategisena resurssina
- **Strategian periaate:** Siirtyminen säädöksistä kohti käytännön ratkaisuja, jotka mahdollistavat datan laajamittaisen hyödyntämisen sisämarkkinoilla.
- **Näkökulmat:** Taloudellinen kasvu + teknologinen suvereniteetti

Strategian kolme pilaria

Pilari I – Laadukkaan datan skaalaaminen

- **Data Labs** yhdistämään data-avaruudet ja AI-ekosysteemit → laadukas data yrityksille ja tutkijoille.
- **Euroopan data-avaruudet** (EU-investointi n. 100 M€), uusia sektoreille kuten puolustus.
- **Korkean lisäarvon datasetit**, avataan 30 M kulttuuriobjektia AI-koulutukseen, lisätään synteettistä dataa.
- The **Cloud and AI Development Act**

Pilari II – Lainsäädännön virtaviivaistaminen

- **Digital Omnibus**: yhdistää ja modernisoi datalait Data Actin alle, poistaa vanhentuneet säännökset.

- Yrityksille tuki: mallisopimukset, pilvipalvelujen vakiosopimukset, Data Act -helpdesk.
- "One-click compliance" ja European Business Wallet

Pilari III – Datasuvereniteetin vahvistaminen

- Anti–data-leakage toolbox
- Rajat ylittävien datavirtojen sääntely
- Yhteistyö luotettavien kumppanimaiden kanssa

Tavoite: 25% vähemmän EU-säätelystä koituvaa hallinnollista taakkaa yrityksille

01/2025

- Kilpailukykykompassi

09/2025

- Digiomnibus: palautejakso (call for evidence)

11/2025

- Digipaketti: Digiomnibus, dataunionistrategia, yrityslompakko

12/2025

- Työryhmäkäsittely EU:ssa
- Suomen kannat

Q1/2026

- Digiomnibus: palautejakso päättyy 19.1.2026
- Digital Fitness Check: palautejakso päättyy 11.3.2026

+ Digital Networks Act, kyberturvallisuusasetuksen päivitys, Digital Fairness Act

Komission digiomnibus pähkinäkuoressa

Data, tietosuoja, kyberturvallisuus

- Datasääntelyä yhtenäistetään tuomalla kolme säädöstä osaksi data-asetusta
- Yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR)* selkeytetään mm. pseudonymisointiin ja tekoälyjärjestelmien kehittämiseen liittyen
- Evästesääntelyä uudistetaan keskittämällä osa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä osaksi GDPR:ää
- Keskitetty EU-poikkeamaraportointialusta, jonka kautta mahdollisuus ja velvollisuus ilmoituksille (ENISA perustaa)
- P2B-asetus kumotaan

Tekoäly

- Kohdennettuja muutoksia tekoälyasetukseen, muun muassa:
 - Suuririskisten AI-järjestelmien velvoitteita lykätään ja aikataulu kiinnitetään standardien ja ohjeiden valmistumiseen
 - Osaa SME-lievennyksistä laajennetaan pieniin midcap-yrityksiin
 - EU-tekoälytoimiston toimivalta kasvaa yleiskäyttöisten tekoälymallien valvonnan kautta
 - Tekoälylukutaito siirtyy yrityksiltä komissiolle ja jäsenvaltioille

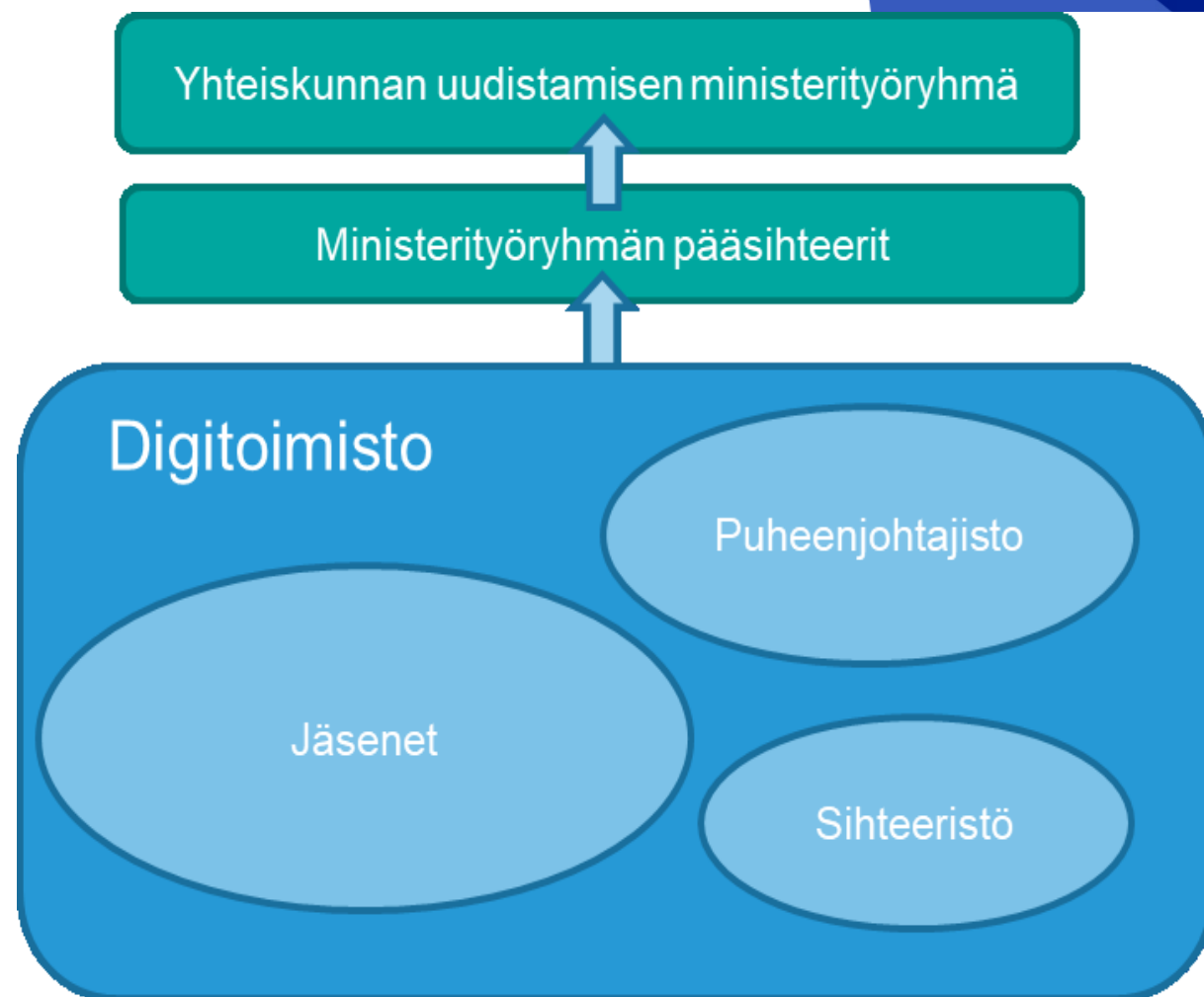

3. Digikompassin tilannekatsaus

Lotta Engdahl, liikenne- ja viestintäministeriö

Digitoimiston organisoituminen

- Digitoimisto on pysyvä poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka toiminnan tavoitteena on vahvistaa valtioneuvoston ministeriöiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja tiedonkulkua digitalisaation ja datatalouden alueella
- Digitoimiston puheenjohtajisto (rotaatio vuosi kerrallaan)
 - Laura Eiro, tieto- ja turvallisuusosaston osastopäällikkö, ylijohtaja, LVM
 - Jarkko Levasma, JulkICT -osaston osastopäällikkö, ylijohtaja, VM
 - **Jonna Korhonen, korkeakoulupolitiikan vastuualueen johtaja, OKM (nykyinen pj, kesään 2026 saakka)**
 - Janne Peltola, innovaatiot- ja yritysrahoitus –osaston Teknologiapolitiikka-ryhmän ryhmäpäällikkö, TEM
 - Aleksi Yrttiaho, Digitalisaation ja tiedonhallinnan yksikön johtaja, STM
 - Digitoimiston puheenjohtajisto toimii YU-minryyn pääsihteeristönä.
- Sihteeristöön kuuluvat LVM, VM, TEM, STM ja OKM

Suomen digikompassi

Nykytila

- Suomen ensimmäinen poikkihallinnollinen digistrategia, eli digikompassi, laadittiin vuonna 2022 selontekona eduskunnalle.
- Digikompassi asettaa suunnan Suomen digitalisaatiokehitykselle.
- Suomen digikompassi sisältää sekä kansallisia että EU-tason tavoitteita.
- Digitaalisen vuosikymmenen ohjelmaa ja EU-tavoitteita uudelleenarvioidaan vuonna 2026. Komission odotetaan antavan ehdotuksensa viimeistään kesäkuussa 2026. Nyt tehtävä kansallinen päivitys syöttää osaltaan tähän päivitykseen.

Suomen digikompassi

- Strateginen kehittämissuunnitelma vuoteen 2030 ([Valtioneuvoston selonteko 10/2022 vp](#)), käsitelty eduskunnassa
- Digitalisaation poikkihallinnollisuus: pitää sisällään kansallisen vision vuoteen 2030, arvot, joihin Suomen digitalisaatiokehitys perustuu, sekä priorisoidut tavoitteet neljälle osa-alueelle ja poikkihallinnolliselle johtamiselle.
- Kompassi on luotu **tavoitteet ja avaintulokset -mallia** (OKR, objectives and key results) soveltaen. Tavoitteet kuvaavat strategisen tason muutosta. Tavoitteiden alle on tunnistettu mitattavat avaintulokset, joiden kautta tuloksellisuutta seurataan. Tavoitteet ja avaintulokset on asetettu selonteossa.
- Toimeenpanosuunnitelma sisältää toimenpiteet digikompassin tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomen digikompassin tavoitteet 2030

OSAAMINEN

Suomi on digitaalisesti sivistynyt maa, jossa jokaisella on valmiudet digimaailmassa toimimiseen ja keskinäinen kunnioitus ja luottamus ovat korkealla tasolla.

Digitaaliset perustaidot ovat maailman huippua ja ne vievät eteenpäin kestävästä yhteiskunnallista kehitystä.

Digitaalinen osaaminen tukee innovaatioita, kilpailukykyä ja hyvinvointia. Koulutuksen ja tutkimuksen myötä syntyy yhteiskunnassa tarvittavaa asiantuntijuutta. Suomi on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen ja investointien keskuksia sekä houkutteleva maa kansainvälisille digiosaajille.

YRITYKSET

Suomessa on globaalisti houkuttelevia teknologian osaamiskeskittymiä valituilla alueilla.

Datatalous ja datapohjainen arvonluonti yritysten liiketoiminnassa kasvaa.

Suomi kehittää ja soveltaa globaaleihin ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin vastaavia digiteknologioita. Digitaalisesti edistyneiden pk-yritysten määrä kasvaa.

JULKISET PALVELUT

Merkittävä osa julkisista palveluista on digitalisoitu tai automatisoitu ihmiskeskeisesti.

Yhteentoimivat digitaaliset julkiset palvelut mahdollistavat sujuvan asioinnin kansalaisille, yrityksille ja organisaatioille myös kansainvälisesti.

Julkiset palvelut tuotetaan kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti.

INFRASTRUKTUURI

Suomalainen datatalous on globaali edelläkävijä 2030.

Suomessa on kybersietokyvyltään vahva kriittinen infrastruktuuri ja vahva kansainvälinen kyberalan ekosysteemi.

Suomessa on käytössä kattavat, turvalliset ja kestävät tietoliikenneyhteydet sekä palvelin- ja laskentainfrastruktuuri.

Digikompassin päivitystyö 2025-2026

- Digikompassi päivitetään tämän hallituskauden aikana selontekona eduskunnalle keväällä 2026.
- Lähtökohtana on säilyttää yhteensopivuus EU:n digitaalinen vuosikymmen-ohjelmaan: neljä ilmansuuntaa ja poikkileikaavan johtamisen läpileikkaava teema
- Päivityksessä keskitytään tarkastelemaan erityisesti nykyisiä tavoitteita ja avaintuloksia ottaen huomioon Suomen digitalisaatiokehityksen painopisteet.
- Tätä varten päivityksen yhteydessä tarkastellaan myös toimintaympäristön muutosta ja sieltä nousevia mahdollisia muutostarpeita.
- Yhteisen suunnan kuvaaminen edellyttää yhä strategisempaa ja fokusoidumpaa otetta.

Päivitys etenee kolmessa vaiheessa

1. Digikompassin nykyisten tavoitteiden päivittäminen (vaihe 1) syksy 2025
2. Mahdollisten uusien strategisten tavoitteiden luonnostelu (vaihe 2) syksy 2025
3. Digikompassin päivitys ja hyväksyntä (vaihe 3) kevät 2026

Palaute nykyisistä tavoitteista

Kyselyt ministeriöille ja sidosryhmille
nykyisistä tavoitteista ja avaintuloksista
9-10/2025.

Tavoitteiden ajankohtaisuus

- Kaikki tavoitteet koetaan edelleen ajankohtaisiksi.
- Harva tavoite koetaan kokonaan saavutetuksi. Usean tavoitteen osalta on edistytty, mutta tarvitaan jatkotoimia.
- Joissain vastauksissa kyseenalaistetaan tavoitteiden kunnianhimon taso suhteessa resursseihin.
- Sidosryhmävastauksissa tuotiin esiin, että tavoitteet ovat osin liian yleisiä ja vaikeasti mitattavia.

Tavoitteiden päivitystarpeet

- Suurin osa tavoitteista vaatii päivitystä, mm. sanoitusten selkeyttämistä, konkretisointia ja realistisuutta.
- Tekoäly ja disinformaatio nostettava omiksi painopisteiksi.
- Kyberturvallisuus ja turvallisuusulottuvuus sisällytettävä vahvemmin.
- Digipalvelujen saavutettavuus ja digituen vahvistaminen erityisryhmille.
- Mittarointi - tavoitteiden tulee olla täsmällisiä, mitattavia ja aikataulutettuja.
- Resurssien ja realismin parempi huomioiminen sekä rajaaminen.
- Joidenkin tavoitteiden yhdistäminen nousi esiin.

Digital Decadeboardin lausunto

- Digital Decade Boardin lausunnon laatimiseen osallistuu kolme jäsenmaata, Suomi, Slovenia ja Irlanti.
- DDB:n lausunnon vetovastuut:
 - FI tavoitteet ja mittarit –kappale
 - SI raportointi ja hallinnollinen taakka
 - IE MFF, rahoitus
- Aikataulu:
 - Suomi esitellyt oman kappaleen skeleton-version DDB kokouksessa 18.-19.11. 2025
 - Joulukuun alussa saadaan muiden jäsenmaiden kommentit --> ennen joulua ensimmäinen lausuntoluonnos valmiiksi
 - Koko lausunto kommenttikierrokselle tammi-helmikuussa 2026
 - Valmis maaliskuussa 2026, hyväksyntä DDB kokouksessa maaliskuussa

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

4. Digitalisaation esteiden purku – tilannekatsaus

Olli-Pekka Rissanen, valtiovarainministeriö

5. AI Boardin ajankohtaiskatsaus

Maria Rautavirta, liikenne- ja viestintäministeriö

Tekoälysäätelyn toimeenpano konkretisoituu EU:n tekoälylautakunnan viranomaisyhteistyössä

**Innovaatioeko-
systemi**

Tekoälyn säätelyn
testiympäristöt

**Lääkinnälliset
laitteet** ja in vitro –
diagnostiikka
(yhteensovittaminen
AI asetuksen kanssa)

Kiellot (suhteessa
perusoikeussäätel-
yyn)

**Yleiskäyttöisen
tekoälyn**
käytännösäännöt -
ohjausryhmä

Tuoteturvallisuus
ja standardit
(korkeariskiset AI-
tuotteet)

Tekoälyasetuksen
**suhde muuhun
unionin
lainsäädäntöön** (erit.
GDPR, Datasäätely)

Liitteen III
**suuririskiset
tekoälyjärjestelmät**

Lainvalvonta ja
turvallisuus

Rahoituspalvelut

**Markkina-
valvonta-
viranomaiset**

**Ilmoitetut
laitokset**

Läpinäkyvyys
(AI -sisältöjen
tunnistaminen)

Viestinnän
koordinaatioryhmä

Ad Hoc ryhmät
(sisäinen
organisointi)

6. EU AI Gigafactoryt ja Euro HPC:n säädösehdotuksen neuvottelut

Lasse Laitinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Petteri Kauppinen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Mistä kyse?

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

AI Gigafactories under the EuroHPC JU

- Large-scale facilities designed to **develop, train, and deploy the next generation most complex AI models at an unprecedented scale** (e.g., tens of trillions of parameters).
- Essential for Europe to be able to **compete on the global level** and ensure its **strategic autonomy in science and in critical industrial sectors**.
- Building on the concept of AI Factories, taking it to the next level by **integrating coherently** massive computing power, **beyond 100 000 advanced AI processors**.
- Representing investments of around €4-5 billion each (Comparable in ambition to leading initiatives in the U.S., Saudi Arabia, and UAE).
- Focus on **power capacity, supply chain, cutting-edge networks, energy-efficiency, and AI-driven automation**.
- **Federated** with the **EuroHPC network of AI Factories** and **sovereign cloud**.
- Require strong **public-private** collaboration due to the scale and magnitude of the necessary investments : mixed financing model, grants, loans, and equity.

Timeline

2025

Polish presidency starts 1/2025

Danish presidency starts 7/2025

2026

Cypriot presidency starts 1/2026

Finnish PM Orpo: Finland strives to establish a Gigafactory

Finnish government supports the discussion between the consortia and MS

National process: Government preparations, incl. goals and possible funding

- Impact assessment in preparation
- Technical analysis of the EoI applications selection

Finland participates in the EuroHPC regulation negotiations

Supporting work towards a winning consortium & possible government backing

To be confirmed in the EuroHPC-amendment

- What is the actual timeline of the full submission of the bid, structure, economics following the EoI
- What are clear requirements from the EU for that submission
- What is the EU proposing in terms of financial capital or demand support outside of the country / consortium partners providing that

Valmistelu Suomessa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työvirrat

1. Kansalliset tavoitteet, muut strategiset kysymykset ja vaikutustenarviointi
2. Rahoitus
3. Valmistelu Suomi-hakijoiden kanssa
4. Yhteistyö komission kanssa
5. Yhteistyö muiden jäsenvaltioiden ja muiden hakemusten kanssa
6. EuroHPC-asetuksen muutos

Työvirta 1: Kansalliset tavoitteet, muut strategiset kysymykset ja vaikutustenarviointi

- Kansallisen tahtotilan määrittäminen käsi kädessä valtion budjettiprosessin kanssa.
- Vaatii arvion vaikutuksista. Tällainen puuttuu mm. komission EuroHPC-asetusehdotuksesta.
 - Toteutuu Sitran johdolla, BCG toteuttavana tahona
 - Kts. Liite koskien ensihavaintoja
 - Hallintamalli ja rahoitus
- Kansallinen teemoitus?

Työvirta 2: Rahoitus

- Mahdollisen julkisen rahoituksen valmistelu- ja päätöksentekopolku
- Taattu palveluiden/laskenta-ajan osto (offtake agreement) vaihtoehtona pääomasijoitukselle (CAPEX)
- Rahoituksen kategorisointi, erityisesti suhde T&K-tavoitteeseen ja Naton puolustusmäärärahatavoitteeseen
- Yhteys kilpailukyvyn koordinoituvuuteen

Työvirta 3: Valmistelu Suomi-hakijoiden kanssa

- Neljä aiehakemusta, joissa Suomi on mahdollisena sijaintina.
- Valtioneuvosto on keskustellut kaikkien aiehakemuksen jättäneiden kanssa.
- Valtio on jatkanut yhteistyötä erityisesti Nokia-johtoisen konsortion kanssa, koska se vaikuttaa potentiaalisimmalta. Valtio tuki konsortiota jo aiehakemusvaiheessa.
- Kaikki aiehakemuksen jättäneet on linkitetty yhteystietojen kautta Nokian kanssa.

Työvirta 4: Yhteistyö komission kanssa

- EuroHPC-asetusehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden rahoitus on vähintään yhtä suuri kuin EU:n. Kahdenvälisesti komissio on korostanut, miten gigatehdasprosessi ja valinnat ovat yhteisiä jäsenvaltioiden kanssa.
- Komissio vierailut Suomessa 10.10.2025.
 - Tapaaminen Nokia-konsortion kanssa
 - Tapaamisia eri valtionhallinnon tahojen kanssa
- Komissio on ilmaissut tuen pohjoismaiselle gigatehtaalle ja kysyttäessä on pitänyt myös Baltian maiden mukaan ottamista hyvänä.

Työvirta 5: Yhteistyö muiden jäsenvaltioiden kanssa

- Keskustelut ja mahdollisesti neuvottelut valtioiden ja konsortioiden välillä gigatehtaista.
- Keskeinen kysymys on, mikä on Suomen ja muiden jäsenvaltioiden rooli suhteessa valmisteluihin, jotka ovat yritysveltoisia, mutta samalla Suomella ja muilla jäsenvaltioilla on omia intressejä ajettavana ja koko prosessi vaatii johtajuutta.
- Narratiivin ja viestimme levittäminen muille jäsenvaltioille ja kv. sidosryhmille.
- Suomella keskusteluja EE, LV, SE ja DK kanssa, jotka läsnä 1.12. Nokian isännöimässä sidosryhmätilaisuudessa.

Työvirta 6: EuroHPC-asetuksen muutos

- Koskee tekoälyn gigatehtaita ja kvanttitekniologiaa ja mm. niiden EU-rahoitusta
- OKM vastaa
- Gigatehdasvalmistelusta vastaavana ministeriönä TEM aktiivisesti mukana

7. Muut asiat

Ehdotukset kevään 2026 kokousajoiksi

- 3.3.2026 klo 13-15
- 28.5.2026 klo 13-15

8. Kokouksen päättäminen

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos